TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, LAURI MOILANEN,
ADOLPH SALMI, A. B. MAKELA,
SULO SYVANEN.

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset $1.00 kerta, halutaantietoja nimenmuutto-ilmotukset 50c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$5.50 6 kuukautta..$3.00
3 kuukautta...$1.60 1 kuukausi.... .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$8.00 6 kuukautta..$4.25

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Se on isku työväen lehdille

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 27, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Yli-postitirehtööri on julaissut sanomalehtiä ja aikakausjulkaisuja koskevat postiasetukset, joiden mukaan yllämainitut julkaisut tullaan asettamaan tavaralähetyspostin piirijaon alaiseksi. Sanomalehtien postitaksat vaihtelevat heinäkuun ensimäisen päivän jälkeen, jolloin uusi asetus astuu voimaan, sen mukaan mihin ne lähetetään ja mitä ne sisältävät. Lukutekstistä menee ensimäisessä piirissä 1¼ senttiä ensimäisenä vuonna ja sen jälkeen puolitoista senttiä. Ilmotusosastosta menee korkeampi maksu, kohoten se aina kolmeen ja neljännes senttiin ensimäisenä vuonna, seuraavana viiteen ja puoleen senttiin ja nousten siitäkin vielä, kunnes korkein raja, kymmenen senttiä, saavutetaan vasta neljän vuoden kuluttua.

Voidakseen määritellä, miten paljon kustakin julkais. kuuluu lukutekstille ja miten paljon ilmotuksille, on kunkin kustantajan jätettävä postimestarille näyte kustakin lehdestä, johon on merkitty prosenteissa ilmotustila ja lukuteksti. Samoin on kustantajien eriteltävä kullekin alueelle menevät lehdet erikseen, tai jätettävä postimestarille selitys siitä, miten suuri prosentti lehden tilaajamäärästä menee kullekin eri alueelle.

Sellainen on ankara isku varsinkin työväen lehdille, joiden tilaajista suuri osa saa lehtensä postin välityksellä. Mitä kauemmaksi lehti on lähetettävä, sen kalliimmaksi tulevat lähetyskustannukset. Esimerkin vuoksi mainittakoon, että Toverin lähettäminen äärimmäiseen itään, jonne se nyt maksaa sentin pauna, tulee neljän vuoden kuluttua maksamaan kymmenen senttiä pauna ja nyt heti jo kolme ja yhden neljännes sentin. Ja sama on muiden lehtien suhde.

Suuret porvarilliset päivälehdet, joiden tilaajista suurin osa saa lehtensä kantajien kautta — ei ainakaan ensimäisen alueen ulkopuolelle mene niin paljoa että se mihinkään kuuluisi — eivät siitä suuriakaan kärsi.

Eivätkö mistään voisi saada jo uutta valetta?

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 27, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Porvarilliset sanomalehdet ovat puhuneet sosialistipuolueen "saksalaismielisyydestä" aina siitä saakka kun sota alkoi. Mitään sitovaa todistusta sellaisesta ei kuitenkaan voi kukaan esittää, mutta tokastuja valheita kyllä. Mutta siinäkin ovat porvarilehtemme olleet varsin kömpelöitä. Ei mitään uutta koskaan, aina vain sitä samaa vanhaa ylimalkaista syyttelyä.

Sosialistinen sanomalehdistö on kerran toisensa perään vaatinut sellaisten väitteiden todistamista, mutta turhaan. Sosialistit, voisivat olla kaikkein vähimmän saksalaismielisiä, siltä kuten muuan amerikalainen puolue lehti selittää:

"Ollakseen saksal.-mielisiä, täytyisi meidän kannattaa keisaria— jota me vihaamme — ja keisarillisuutta — jota me vihaamme vieläkin enemmän. Silloinhan meidän pitäisi olla militaristisen itsevaltiuden kannattajia ja suosia valtiollista ja teollista autokratiaa.

"Mutta nämä ovat juuri sitä mitä sosialistit ovat aina vastustaneet; niitähän me olemme vastustaneet kaikella voimallamme sekä Saksassa että kaikissa maissa."

"Me vastustimme niitä jo silloinkin, kun porvarillinen sanomalehdistö yksimielisesti ihaili saksalaista itsevaltiutta ja porvarilehdet ratsastelivat toinen toisiaan kumoon, pyrkiessään matelemaan sen jaloissa, muka kunnianosotukseksi Saksan prinssi Henrikille hänen täällä vierailessaan. Lainlaatijakuntien sosialistiset jäsenet olivat ainoat, jotka kieltäytyivät nousemasta seisaalleen tämän kuninkaallisen vieraan kunniaksi — ja saivat kuulla kunniansa sen saman porvarillisen sanomalehdistön taholta, joka nyt syyttää sosialisteja saksalaismielisyydestä. Eräät sosialistimieliset työläiset saivat lähteä kävelemään työpaikoiltaan kieltäydyttyään kunnianosotuksista tälle saksalaiselle autokratille; ja juuri tämän mieliset sosialistit muodostavat nyt puolueemme alituisesti kasvavan enemmistön.

Historialliseksi tapahtumaksi muodostui Massachusettsin lainlaatijakunnan istunto, jossa käsiteltiin ehdotusta, että lainlaadintatyö keskeytetään päiväksi, jotta Preussin prinssi voitaisiin ottaa juhlällisesti vastaan. Tällöin lainlaatijakunnan sosialistinen edustaja, Massan valtion sosialistipuolueen nykyinen sihteeri, James F. Carey nousi puhumaan ja lausui m.m. seuraavaa:

"Minä epäröin, mutta kuitenkin velvollisuuden tunne pakottaa minun ilmaisemaan jyrkän protestin sitä ehdotusta vastaan, että kansan edustajain lainlaadintatyö keskeytettäisiin sentakia, että tehtäisiin kunniaa henkilölle, joka edustaa monarkiaa. Minä protesteeraan tietoisesti ja intohimottomasti, ollen täysin tietoinen sen merkityksestä.

"Minun mielestäni, herra puheenjohtaja, sen perusteella mitä olen oppinut nuoruudessani ja miehuuteni aikana, tämä tasavalta on jo itsessään elävä protesti monarkiaa vastaan. Minun mielestäni monarkia on häväistys, vääryys ja rikos; häväistys kahdennenkymmenennen vuosisadan sivistystä vastaan, vääryys ihmistä vastaan ja rikos inhimillistä kehitystä vastaan. Minä en voi kaunistella tätä häväistystä; minä en tahdo anteeksiantaa tätä vääryttää; ja minä en tule juhlimaan tätä rikosta tai sen edustajaa.

— — —

"Minä en rupea tekemään kunniaa monarkialle, ei kokonaan siitä syystä, että tunnen vihamielisyyttä, vaan sentakia koska rakastan sitä, mikä muodostaa tasavallan. Minä uskon itselläni olevan oikeuden protesteerata sitä vastaan, että luovutaan näistä periaatteista ja että lainlaatijakunnan työ keskeytetään, jotta vastaanotettaisiin monarkian edustaja, monarkian, joka huomenna voi olla kimpussamme.

"Se on häväistys niitä kohtaan, jotka taistelivat monarkiaa vastaan, eivätkä säästäneet elämäänsä, jotta tasavalta voisi elää, että nyt kumarretaan monarkian edustajalle.

"Minä sanon levollisesti, että jokaiselle henkilölle, tulkoonpa mistä maasta tahansa, kunhan vain edustaa kansaa, olen valmis antamaan veljenkättä, mutta niille, jotka tulevat edustamaan monarkiaa, minä sanon: Tuossa on ovi, menkää — — —"

Ja tämä on vieläkin sosialistipuolueen kanta:

Japanin sotasaalis

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 26, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Japanista tulleet tiedot kertovat että kansainväliselle kaupalle äskettäin asetetut rajotukset ovat "hiukan supistaneet japanilaisten tuotteiden suunnatonta menekkiä." Puuvillatehtaat vähentävät tuotantoa ja muuallakin ilmenee taantumuksen oireita. Virallisten kertomusten mukaan oli Japanin kauppa parhaimmillaan viime syyskuulla, jolloin sen vienti kohosi 78,060,956 dollariin, tuonnin ollessa 51,108,616 dollaria. Se oli korkein saavutus Japanin kaupan tuonti tai vientipuolella. Lokakuun vienti kohosi 73,623,095 dollariin, ollen se ensimäinen lokakuu viiden vuoden ajalla, jolloin ei vienti kohonnut edellisen kuukauden vientiä korkeammalle.

Mutta siitä huolimatta on Japani vieläkin, kirjottaa muuan asiantuntija, paljoa korkeammalla teollisuudessa, kaupankäynnissä ja rahallisessa suhteessa kuin ennen sotaa. Ja vaikkapa voidaankin odottaa taantumusta, on Japanin kaupan ja teollisuuden laajeneminen pysyväistä luonteeltaan ja suuria teollisuuslaitosten laajennussuunnitelmia on nytkin tekeillä. Japanin kokonaiskauppa on viime vuoden ajalla sivuuttanut biljoonan dollarin rajan. Tokion ja Osakan Liittopankeissa ilmotettiin lokakuun lopulla olevan 1,005,149,681 dollaria talletuksia, kun heinäkuun lopulla 1914 oli ainoastaan 336,209,905 dollaria. Näiden pankkihuoneitten lainat ja muut tulot olivat lokakuun lopulla 1917 835,295,645 dollaria, vaikka heinäkuun lopulla 1914 niitä oli ainoastaan 405,064,746 dollaria. Postisäästöpankkien talletukset kohosivat samaan aikaan 100,-843,862 dollarista 202,789,457 dollariin. Samoin kasvoi Japanin valtiopankin setelirahan ulosantomäärä, joka heinäkuun lopulla 1914 oli 165,517,689 dollaria, 334,013,894 dollariksi lokakuun loppuun 1917, ja pankin kultavaarstot 108,251,710 dollarista 310,584,950 dollariin. Tilitasauslaitosten (Clearing Houses) kautta kulkeneitten vekselien summa oli heinäkuun lopussa 1914 päättyneen vuoden ajalla ollut 5,362,626,071 dollaria ja vuoden 1917 lokakuun loppuun päättyneen vuoden ajalla 15,046,-601,002 dollaria.

Osakemarkkinoilla näkyy saman kirjottajan mukaan samanlainen nousu arvopapereissa. Selalisten yleisten arvopaperien kurssi, joka heinäkuun lopulla 1914 oli merkitty 23.9825, merkittiin lokakuun lopulla 1917 48.9875. Joukko teollisuuslaitosten osakkeita, joista vuoden 1916 lokakuulla maksettiin keskimäärin 66.62 dollaria, olivat seuraavan vuoden ajalla laskeneet 57.41 dollariin. Elintarpeitten kohoaminen näkyy siitä, että kun hinnaksi lasketaan 100 lokakuulla 1900, niin tulee vastaavaksi hinnaksi heinäkuulla 1914 125 ja lokakuulla 1917 216.93, ollen se kohonnut siihen vuoden ajalla 157.54:stä. Näihin lukeutuvat sellaiset tavarat kuin riisi, vehnä, suola, ruokaöljyt, indigo väri, tee silkki, puuvilla, kivihiili, kupari, sokeri, öljykakut, nahka ja petroleumi.

Vuoden 1917 edellisen kymmenen kuukaud. ajalla kohosi Japanin puuvillatavaran, kuparin, sokerin, kivihiilen ja silkin vienti sangen huomattavasti. Samaan aikaan tuotiin maahan kaksinkertainen määrä, edelliseen aikaan verraten, osittain valmistettuja rauta- ja terästuotteita ja koneita, sekä jonkun verran enemmän kuin ennen puuvillaa, villaa ja öljykakkuja. Vuoden 1917 ensimäisen kymmenen kuukauden ajalla osti Yhdysvallat, Japanin paras ostaja, sieltä 195,-836,939 dollarin arvosta, edellisen vuoden saman ajan 134,732,-484 dollaria vastaan. Vienti Kiinaan kohosi samoina aikoina 99,553,229 dollarista 127,232,336 dollariin, ja muihin aasialaisiin maihin 201,242,181 dollarista 284,-137,62 dollariin, paitsi Aasian Venäjälle, johon vienti laski 14,000,000 doll. Englantiin vietiin 80,321,872 dollarin arvosta edellisen vuoden saman ajan 40,376,778 dollaria vastaan, Ranskaan 37,219,649 dollaria, 23,548,-161 dollaria vastaan ja Italiaan 7,048,374 dollaria 1,101,565 doll. vastaan. Itävaltaan ja Hawaiin laski Japanin vienti hiukan. Etelä-Amerikaan vietiin Japanin tavaroita vuoden 1917 kymmenen ensimäisen kuukauden ajalla 2,890,325 dollarin arvosta edellisen vuoden saman ajan 1,244,146 dollaria vastaan. Tuontipuoleen kuuluvat Japanin ostokset Yhdysvalloista yllämainitun ajan kuluessa 137,640,051 dollaria, edellisen vuoden saman ajan 80,-225,047 dollaria vastaan; Etelä-Amerikan maista 6,146,334 dollaria 2,870,429 dollaria vastaan ja Aasian muista maista 182,795,575 dollaria 155,284,054 dollaria vastaan. Tuonti Euroopan maista laski yleisesti, paitsi Ranskasta, Sveitsistä, Hollannista ja Espanjasta, joista se osotti hiukan nousua.

MAILMANKATSOMUKSIA

KIRKKOJEN HÄVÄISEMISTÄ

valitetaan Suomessa viimeisten mellakkojen aikana tapahtuneen usealla paikkakunnalla. Niinpä kertovat lahtarilehdet, että "Lavian, Suodeniemen, Mouhijärven ja Karkun kirkot olivat mitä inhottavimmin häväistyt. Alttaritaulut oli rikkirevitty tai oli niihin kiinnitetty ruumiista irtfleikattuja osia ja niiden elimiä. Sakramenttiastiat oli häväisty virtsalla ja ulostuksilla, saarnatuolia oli parissa tapauksessa käytetty käymälänä."

Joskus nuo lehdet itsekin myöntävät tuollaiset teot ryssien ja niiden asestamien, mihinkään järjestöön kuulumattomien hulikaanien toimeenpanemiksi, mutta tavallisimmasti niistä syytetään summamutikassa punakaartilaisia ja sosialisteja, erityisten sosialistisen sanomalehdistön "kylvöä". Niissä emme me kuitenkaan koskaan ole nähneet sanallakaan kehotettavan mihinkään sopimattomaan käyttäytymiseen kirkossa. Jos tässä suhteessa on mitään toimittu, on työskennelty siihen suuntaan, että työväki mahdollisimman vähä häiritsisi kirkkojen rauhaa, vaan välttäisi niiden oveakaan raottamasta eikä ensinkään pitäisi niitä käymäpaikkoinaan.

Muuten luulemme, että Suomen papit sydämessään ovat erinomaisen tyytyväisiä siihen, mitä siellä nyt on tapahtunut. Vaikka saarnatuolissa onkin vähä puhdistamista, tuli siitä heille kallisarvoista "tekstiä" vuosikymmeniksi, mistä ottaa innostusta pauhatessaan sosialismia vastaan ja ylistäessään kapitalismin "jumalallista mailmanjärjestystä", joka toi saksalaiset paikalle juuri silloin kuin niitä kipeimmin tarvittiin.

— — —

Zeppeliinejä paranneltu.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 27, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Uusimman malliset zeppelinit kulkevat sadan mailin tuntinopeudella joten niitä tuon vauhdinkin vuoksi on valonheijastajilla paljoa vaikeampi "tavata" kuin varhaisempaa, hitaampaa ja matalammalla kulkevaa mallia. Viimeiset zeppelinit lentävät niin ylhäällä, että niiden on melkein pä mahdoton suunnata kulkua maamerkkien mukaan. Olinpaikkansa ne saavat selville olemalla "langattomassa" yhteydessä asemapaikoihinsa; Saksaan "puhuessaan" niiden tietenkin täytyy hiljentää vauhtiaan.

— — —

ROTTASOTAAN

on Suurbritanniassa noustu oikein todenteolla, eikä syyttä, sillä rotat ovat siellä jo kauan olleet yleisempänä vitsauksena kuin tuskin missään muualla. Yksistään Englannissa laskettiin rottien tuottama vahinko ennen sotaa vuosittain 15 miljoonaksi, joka nykyisten elintarvehintojen mukaan olisi lähes 40 miljoonaa (200 milj. dollaria). Suhteellisesti sama on asianlaita muissakin maissa kuningaskuntaa. Alhaisimmankin arvion mukaan elää Brittein saarilla yksi rotta jokaista henkilöä kohden, ja kymmenen rottaa syö ottamatta lukuun sitä minkä ne haaskaavat, vuoden mittaan 8 bushelia viljaa — eli kahden hengen vuotuisen leivän. Senpätähden nyt koetetaan kin käyttää kaikenmoisia pyydyksiä ja loukkuja, portimoita ja koiria; huntupöllö on myös maamiehen parhaita avustajia rottien hävittämisessä

— — —

POHJALAISEN LAHTARI-ARMEIJAN ULKONÄKÖÄ

kuvaillaan eräässä täkäläisten santarmilehtien julkaisemassa jonkun lahtarin sepittämässä kirjeessä, joka on oivallinen näyte lahtarien tavanmukaisesta "ristiin-vaichtelemisesta":

"— — Ei he mitään sotamiehen näköisiä ole. kotikutoiset vaatteet päällä, pieksut jalassa, mutta pää oi pystyssä, seikä suora ja silmissä merkillinen loiste. He ovat tietoisia siitä, minkä asian puolesta he taistelevat. Heillä on koti, vaimo ja lapsia, joita he puolustavat noilta raakalaisilta. He ovat miehiä, joista jokainen vastaa kymmenen ryssää ja punaista. Et taida siellä Yhdysvallain joukoissa nähdä kyttyräselkiä 14 vuotiaita naskaleita ja 70 ikäisiä ukkoja. Sellaisia näkee täällä. Heidän ulkokuoressa ei ole useinkaan mitään voimaa pursuvaa, mutta silmistä loistaa voima, joka heidän sieltään työntyy ulos ja joka hajdän kin on pakottanut tarttumaan tuohon miesten aseeseen. — —"

Tällä kahden tuuman mitalla siis lahtarit jo kerkiävät olla suoraselkiä ja kyttyräselkiä; miehiä joilla on koti, vaimo ja lapsia ja taas 14 vuotiaita naskaleita; niin hirveän vahvoja, että jokainen vastaa kymmenen ryssää ja punaista, ja taas muutaman rivin päästä niillä ei ainakaan ulkokuoressa ole mitään voimaa osottavaa. Vaikka nyt ryssät ja punaiset olisivatkin olleet kuinka heikoilla e välillä kituneita kodittomia kulkureita, ei sentään kyttyräselkien, 14 vuotisten naskalien ja 70 ikäisten ukkojen luulisi jokaisen ihan kymmentä heistä vastanneen. Mutta kun sitä pitää yhtaikaa asia koristella niin moneen suuntaan.....

— — —

Suurten taiteilijain syntymäpaikasta

tahtoo aina olla kilpailua ,milloin varmoja tietoja puuttuu. Niinpä kiisteli ikirunoilija Homeroksen syntymäpaikan arvosta seitsemän eri kaupunkia vanhassa Kreikassa ja sen siirtomaissa.

Ja nyt tulee Espanja vaatimaan omakseen — Charlie Chaplinia! Väittävät hänen olevan täysverisen espanjalaisen ja syntyneen Buertas kadun varrella Madridissa. Hänen isänsä Jose Martinez Chaplin oli peräisin Asturian maakunnasta, mutta oleskeli jonkun aikaa kapakoitsijana Madridissa. V. 1884 hänen sanotaan muuttaneen siirtolaisena Cubaan ja sieltä menneen Yhdysvaltoihin sekä vihdoin Englantiin. Chaplin on kirjoilla Madridissa nimellä Carlos Martinez Chaplin. Vielä ei ole saatu selville, onko koko perhe ruvennut brittiläisiksi kansalaisiksi vaiko vain Charlie yksin.

— — —

Kuolleilta pois sokerikortit!

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 27, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917

Ennenkuin Englannissa nykyään saa ketään haudata, vaaditaan häneen sokerikorttinsa luovutettavaksi ravanomaisille. Häikäilemättömät henkilöt voisivat näet käyttää kuolleen sokerikorttia vielä pitkät ajat, ellei sitä jollain tavalla estettäisi.

— — —

Piispat eivät pidä kieltolaista.

Milwaukeesta ilmotetaan, että arkkipiispa S. C. Messmer on lähettänyt "paimenkirjeen" kaikille alaisilleen hengellisen säädyn jäsenille kieltäen heitä millään tavalla avustamasta kieltolaki-aatteen levittämistä.

Jaa, jaa! — "Viini on luonnon ja kin neste", naukui Suomenkin arkki piispa Gustaf Johansson eräässä pappeinkokouksessa, jossa tämän kirjoitaja oli sanomalehtikertojana. Ja "raittiuslupaus on hieno perkeleen paula omientuntojemme raskauttamiseksi", säestivät hänen juopot pappoinsa.

— — —

Seinäkelloja Japanista.

Erinomaisella nokkeluudella ovat japanilaiset valmistautuneet kilpailemaan mailmanmarkkinoilla melkeinpä vaikka millä alalla. Nyt sodan aikana kun halvat saksalaiset seinäkellot ovat kadonneet kaupasta tarttuivat japanilaiset heti siihenkin tilaisuuteen, ja jokseenkin varmana voi pitää, että he pystyvät estämään saksalaiset seinäkellot enää sodan jälkeen pääsemästä itämaille, vielä menestyksellä kilpailemaan sveitsiläisen ja amerikalaisen kelloteolimuiden kanssa. Jo nyt lähetetään Japanista suuret määrät halpoja kelloja, jotka kun ovat hyvin tehdyt ja miellyttävän näköiset, menevät maitiosti kaupaksi. Hintaansa nähden parempia ei voi vaatia. Erityisenä tehätyksenä on niillä, niinkuin kaikilla kiinalaisilla ja japanilaisilla teoksilla, huolellinen kiiltomaalaus.

— — —

"Vie jumala minne viet, kun vaan et kotiin vie!"

"Minä en tahdo mennä helvettiin," kertoo Duluthin santarmilehti Billy Sundayn siellä sanoneen 6,000 kuulijalleen, jatkaen: "Sillä minulla ei ole mitään tekemistä siellä."

Elpä kyllä. Mutta Duluthissa voi sielä tehdä rahaa pelottelemalla pöhköjä ihmisiä sarvipäällä saatanalla ja "haisevalla helvetillä" — muun humbuugin lomassa.

Järjestömme asioita

Pöytäkirja

tehty S. S.-Järjestön toimeenpanevan komitean kokouksesta kesäk. 15 p. klo 8 illalla, 1918.

Kokouksessa olivat läsnä kaikki komitean jäsenet, paitsi Bowers. Puhetta johti Tuuri ja kirjurina toimi allekirjottanut.

Koska komitean vakinainen pöytäkirjantarkastaja Wm. Bowers ei ollut läsnä, valittiin K .Helander pöytäkirjantarkastajaksi.

Otettiin ensinnä keskusteltavaksi Suomen tiedonantotoimistoa koskevat asiat. Luettiin keskipiirikomitean tätä asiaa koskevat kirjelmät ja toimeenpanevan komitean puolesta valittun sanotun tiedonantotoimiston toimintaa tutkineen komitean pöytäkirja. Tämän jälkeen aletttiin keskustelemaan asioista. Pitkän keskustelun jälkeen heitettiin päätöksen teko huomiseen kokoukseen johon mennessä saadaan tavata tov. Nuortevaa.

Hyväksyttiin sihteerin laatima vastaus keskipiirikomitean kirjelmään, selostukseksi miksikä toimeenpaneva komitea muutti Suomen nälänhätäisten hyväksi toimeenpannun keräyksen keräykseksi Suomen työväenhallituksen hyväksi. Samoin päätettiin vastata keskipiirikomitealle, että järjestön keskusvirastossa pidetään eri tiliä niistä varoista, joita kerätään listoilla Suomen nälänhätäisten hyväksi ja taas niistä raboista, joita on kertynyt iltamilla ja suoranaisina lahjotuksina Suomen työväen hallituksen avustamiseksi. Tältä jälkimäiseltä tililtä on lainattu väliaikaisesti varoja Suomen tiedonantotoimiston käytettäväksi.

Sihteeri velvotettiin laatimaan pensiuonnos kansallistoimeenpanevalle komitealle, jossa vaaditaan että puolueen päämajassa käytetään ainoastaan puoluceseen kuuluvaa työvoimaa.

Keskusteltiin evästyksistä Canadan järjestön edustajakokoukseen. Yhtenä evästyksenä päätettiin suositella, että näitten molempien maitten toimeenpanevat komiteat vaihtaisivat pöytäkirjojaan, että saataisiin läheisempää ymmärrystä mitä milloinkin tehdään, muissa asioissa jätettiin sihteerille vapaat kädet toimia parhaan käsityksensä mukaan.

Äänestysten tulokset S. S.-Järjestön yleisäänestyksestä "A".

"Että järjestön palveluksessa oleva vain luennoitsijain palkkusuhteet määrittelee toimeenpaneva komitea."

Ehdotuksen puolesta on äänestänyt 616 ja vastaan 513, joten ehdotus on tullut hyväksytyksi 1093 äänen ylemmistöllä. Äänestykseen on ottanut osaa 75 osastoa.

Liberty Defence Uniolta oli saapunut kirjelmä, jossa sanottu liitto pyysi rahallista avustusta niiden henkilöiden puolustamiseksi, jotka ovat rangittu vakoilulain nojalla. Ei otettu huomioon, koska sosialistipuolueella on olemassa samanlainen puolustusrahasto, josta puolustetaan puolueemme jäseniä.

Ilwaco, Wash., s. s.-osastolle päätettiin antaa keräyslupa taloudellisen ahdinkotilan poistamiseksi. Keräyslupa annettiin siitä syystä kun länsipiirikomitea on myöntänyt luvan samalle osastolle.

Päätettiin julkisesti huomauttaa osastoja, että osastojen jotka taloudellisen ahdinkotilan tähden ovat pakottuja turvautumaan koko järjestön käsittävään keräykseen, täytyy keräyslupaa pyytäessään lähettää toimeenpanevan komitean tarkastettavaksi osaston säännöt ja myöskin jos omaisuus on erityisen yhdistyksen, tai klubin nimissä on lähetettävä klubin sivu- ja lailistuttamissäännöt.

Järjestön jäsenistö haluaa tietää että se talo, tai omaisuus, johon heidän avustustaan pyydetään, omistetaan järjestölle ja että siinä tapauksessa, jos olojen pakosta osasto paikkakunnalla lakkaa toimimasta, omaisuus joutuu järjestön hoidettavaksi eikä kenellekään yksityiselle. Tämän tähden haluamme nähdä osastojen ja yhdistysten säännöt ja peruslait.

Toverillisesti,

HENRY ASKELI,
S. S.-J. sihteeri.

Sunnuntain kokous.

Kokouksessa olivat läsnä Helander Tuuri, Laurila, Törnqvist ja Halme Nuorteva New Yorkista ja allekirjoittanut.

Jatkettiin keskustelua Suomen tiedonantotoimiston ja järjestön suhteista toisiinsa. Nuorteva selosteli toimiston töistä ja saavutuksista muun muassa solosti Madison Square Cardenin kokousta, joka oli järjestetty Suomen tiedonantotoimiston toimesta. Samalla hän myöskin ilmotti että koska sanotun toimiston työ on asioitten pakottamana kehittynyt ja laajentunut myöskin Venäjän, ja sen eri kansallisuuksien asian alaisi seksi, ovat venäläiset järjestöt ja yksityiset amerikalaiset ja muutkin kansallisuudet sitoutuneet avustamaan rahallisesti sanotun toimiston työtä, joten toimiston kustannuksen suorittaminen ei enää ole yksinomaan suomalaisten suoritettavana. Mutta kaikesta tästä huolimatta ilmotti hän edelleenkin haluavansa neuvonantokomitean, joka on toimeenpanevan komitean toimesta valittu.

Yksimielisesti päätettiin, että suhteet Suomen tiedonantotoimiston ja suomalaisen sosialistijärjestön välillä jätetään ennalleen, ja että edelleenkin pidetään toiminnassa se neuvottelukomitea, joka järjestön toimeenpanevan komitean toimesta on valittu seuraamaan sanotun toimiston asioita ja työskentelyä.

Venäläisten tovereiden taholta on pyydetty järjestön keskusvirastosta että sieltä kehotettaisiin suomalaisia osastoja valitsemaan edustajia venäläisiin neuvostoihin (sovietteihin), joita on Yhdysvaltojen suurimmissa kaupungeissa. Asiasta keskusteltua monipuolisesti havaittiin mahdottomaksi valita suomalaista edustajaa näihin neuvostoihin, sillä keskustelut niissä tapahtuu Venäjän kielellä ja suomalaisissa osastoissa ei ole montakaan henkilöä, joka voipi siellä ottaa osaa keskusteluihin sillä kielellä. Nämä neuvostot muodostuvat hyvin monenlaisista aineksista ja niissä kieltä taitamaton voipi helposti joutua kannattamaan seikaisiakin toimenpidettä, joka ei ole haluttua. Mutta että saataisiin suuremmpaa painoa sen vaatimuksen taakse, että Yhdysvaltain hallitus hyväksyisi Venäjän työväen hallituksen ja koska järjestömme jäsenistö on aivan kokonaisuudessaan tuon vaatimuksen takana, valittiin tov. Santeri Nuorteva edustamaan suomalaista sosialistijärjestöä venäläisten työväenneuvostojen toimeenpanevassa komiteassa.

Päätettiin julistaa järjestön luennoitsijan paikka avoimeksi heinäkuun 26 päivään mennessä.

Kokous loppui. Kokouksen puolesta,
HENRY ASKELI,
kirjuri.

Olemme tarkastaneet edelläolevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen.
F. LAURILA. K. HELANDER
Pöytäkirjan tarkastajat.

S. S.-OSASTOILLE JA YKSITYISILLE TOVEREILLE

Sanomalehdistä on näkynyt ja jotkut osastot ovat tänne ilmottaneet, että siellä ja täällä eri paikkakunnilla on toimitettu keräyksiä Suomen työväenhallituksen hyväksi, mutta koska rahoja ei nykyään voida lähettää Suomeen, on päätetty pidättää rahat osaston kassassa kunnes asiat muuttuvat sen verran, että ne voidaan lähettää Suomeen.

Täten ilmotetaan yksityisille ja osastoille, että kaikki varat, jotka on kerätty Suomen nälänhätäisten hyväksi ja Suomen työvänhallituksen hyväksi, on lähetettävä järjestömme keskusvirastoon. On kerrassaan harkitsemattomasti tehty, että päätetään kertyneet varat jotakin tarkotusta varten pitäkin osaston kassassa tallella. Mitä keskittyneisyyttä ja järjestötoimintaa se olisi?

Otaksutaan, että toisetkin osastot menettelisivät samalla tavalla. Mihin jouduttaisiin? Keskusviraston tileillä ei olisi merkittynä, paljonko varoja todellisuudessa on kerätty ja viraston taholta, joka juuri on sitä tarkotusta varten että keskittää tämänluontoisia asioita niin, että ne voidaan panna hetkessä liikkeelle, jos tarve vaatii, ei voitaisi tehdä mitään vaikka kuinka kipeä ja pikainen tarve tulisi. Kun varat ovat keskusvirastossa, voidaan ne lähettää sopivassa tilaisuudessa vaikka sähkösanomalla perille. Mutta jos ne ovat osastojen kassoissa tallella, ottaa se monta kuukautta ennenkuin se saadaan koolle ja lähetettyä perille. Nykyään asiat kehittyvät "pikamarssissa" ja on aivan mahdotonta tietää, mitä huominen tuopi tullessaan. Ei myöskään saa antaa sellaisen harhaluulon antaa juurtua jäsenistössämme että Suomen työväenhallitus on kukistettu. Sitä ei ole kukistettu, vaikkakin se on ollut pakotettu työskentelemään vieraalla maalla nykyään. Mutta onhan muitakin hallituksia tämän mailmankriisin aikana jo ennen pakotettu tekemään samoin — esim. Belgian — eikä niitäkään sanota kukistuneiksi.

Toverillisesti,

HENRY ASKELI

S. S.-JÄRJESTÖN OSASTOILLE.

S. S.-Järjestön toimeenpaneva komitea päätti kokouksessaan kesäkuun 16 päivänä antaa tiedoksi osastoille, että osastojen, jotka taloudellisen ahdinkotilan tähden ovat pakotettuja turvautumaan koko järjestöä käsittävään keräykseen ahdinkotilanne lieventämiseksi, täytyy keräyslupaa pyytäessään lähettää toimeenpanevalle komitealle tarkastettavaksi osaston säännöt ja jos omaisuus on erityisen yhdistyksen, tai klubin nimissä on lähetettävä klubin sivu- ja lailistuttamissäännöt.

Järjestön jäsenistö haluaa tietää että se talo, tai omaisuus, johon heidän avustustaan pyydetään, omistetaan järjestölle ja että siinä tapauksessa, jos olojen pakosta osasto paikkakunnalla lakkaa toimimasta, omaisuus joutuu järjestön hoidettavaksi eikä kenellekään yksityiselle. Tämän tähden haluamme nähdä osastojen ja yhdistysten säännöt ja peruslait.

Toverillisesti,

HENRY ASKELI,
S. S.-J. sihteeri.

Sosialistipuolueen postilähetyksiä pidätetty

Puolueen sihteeri Adolph Germer tehnyt asiasta valituksen ylipostimestarille ja saattanut kysymyksen kongressimies Meyer Londonin sekä senaattori Lewisin ja kongressimies Wm. E. Masonin huomioon.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 27, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Sosialistipuolueen sihteeri, toveri Adolph Germer, on valtioiden puoluesihteereille lähettänyt seuraavan kirjelmän:

"Toverit:—

Myötäseuraa toisinto kirjelmästä, jonka olen lähettänyt kongressimies, toveri Meyer Londonille.

Jos teillä on vaikeuksia saadessanne veromerkkejä tästä toimis-